

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 648: Lìa Tướng Thì Tánh Hiện

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 055)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Lìa tướng thì tánh hiện】

Tánh ở đâu? Tánh ở ngay trên tướng. Tánh và tướng vốn là một chứ chẳng phải hai, ngày nay chúng ta không thể kiến tánh, chính là vì lại đem tánh và tướng phân ly ra, lại để chúng đối lập với nhau mất rồi, mà không biết rằng tánh tướng là một, tánh tướng bất nhị. Chỉ cần trong tâm không chấp trước vào tất cả hình tướng, thì tướng chính là tánh, tánh chính là tướng.

Người xưa sợ người sơ học không dễ dàng thể hội được cảnh giới này, nên bắt đặc dĩ mới dùng vàng và đồ vật bằng vàng để làm thí dụ. Trong “Hoa Nghiêm - Kim Sư Tử Chương (*)” chính là để giải thích hiện tượng này: “Dùng vàng làm đồ vật, mọi đồ vật đều là vàng”, vàng chính là đồ vật, đồ vật chính là vàng.

Một khi quý vị khởi tâm chấp tướng, thì sẽ không thể thấy được vàng nữa, bởi vì quý vị chỉ nhìn chăm chăm vào cái tướng bề ngoài, mà quên đi mất thể chất thực sự của nó. Thế nhưng, đối với vàng và đồ vật thì người bình thường đều biết rõ, đồ vật chính là vàng, vàng chính là đồ vật, điều này hoàn toàn không có vấn đề gì phải bàn cãi. Nhưng ngày nay chúng tôi nói với quý vị rằng: Tướng chính là tánh, tánh chính là tướng, thì quý vị lại sinh lòng hoài nghi.

Vì sao quý vị lại hoài nghi? [Là bởi vì quý vị cho rằng] món đồ này cầm trên tay, thực sự là do vàng tạo thành, tôi nhìn rất rõ ràng là do vàng đúc thành, không sai một chút nào! Còn cái tướng này khi cầm trên tay, thấy nó chẳng giống như tánh chút nào, thành thử ra quý vị không thể nào thấy được tánh. Kỳ thực tướng chính là tánh, còn về việc quý vị không thấy được, thì điều đó cũng khó trách, bởi vì quý vị chưa nhìn thấu được chân tướng; khi đã thấy được chân tướng rồi, [quý vị sẽ thoát lên] ô hóa ra sự thật là như vậy.

Chân tướng là gì? Chúng ta thường nói “trong một sát na có chín trăm lần sinh diệt của nghiệp nhân quả báo tương tục”. Phật dạy: “Đương thể tức không, liễu bất khả đắc” (Ngay nơi bản thể vốn là không, trọn chẳng thể được), cái “không”, cái “bất khả đắc” đó chính là tánh; đương thể tức không, đương thể tức tánh, tánh vốn bất khả đắc, mà tướng cũng là bất khả đắc.

Bởi vì tướng là do tánh hiển thị ra, thời gian mà nó hiển hiện là vô cùng ngắn ngủi, những gì chúng ta nhìn thấy ngày nay chỉ là cái tướng liên tục, tương tục một cách vô cùng ngắn ngủi mà thôi, thật khó trách tất cả chúng sanh đều không nhìn ra được. Thế nhưng, cái thí dụ về vàng và đồ vật bằng vàng này, quả thực rất gần gũi, xác thực là đã có không ít người từ trong thí dụ này mà hoát nhiên khai ngộ.

Chú thích:

(*) **Hoa Nghiêm - Kim Sư Tử Chương** (tên đầy đủ là Đại Phương Quảng Phật Hoa Nghiêm Kinh Kim Sư Tử Chương): Là một bài luận vô cùng nổi tiếng do Quốc sư Pháp Tạng (Hiền Thủ Đại Sư - Tổ sư đời thứ ba của tông Hoa Nghiêm thời nhà Đường) biên soạn. Tương truyền, khi giảng nghĩa lý thâm sâu của kinh Hoa Nghiêm cho nữ hoàng Võ Tắc Thiên, Quốc sư đã khéo léo mượn ngay hình tượng con sư tử đúc bằng vàng (kim sư tử) trong cung điện để làm ví dụ minh họa. Ngài giảng rằng “vàng” là Thể (Tánh), “sư tử” là Tướng; vàng và sư tử dung thông vô ngại, viên dung nhất thể. Nhờ ví dụ vô cùng trực quan và sinh động này mà Võ Tắc Thiên đã hoát nhiên tỏ ngộ được lý “Tánh Tướng bất nhị” của Đại thừa.